

BZK COVID-19 noodhulp operatie CAS eilanden Rode Kruis

Situatie rapport, woensdag 17 juni 2020

1. Proces

- Na goedkeuring van BZK op het ingediende voorstel voor voedseldistributie, zijn de drie Rode Kruis afdelingen op Aruba, Curaçao en Sint-Maarten gestart met:
 1. Opschaling van de Rode Kruis noodhulpverlening;
 2. Overleg met potentiële lokale humanitaire organisaties die als partner in het project kunnen worden opgenomen om verdere opschaling van de implementatie mogelijk te maken.
- De integratie van lokale coördinerende en lokale implementerende partijen zorgt voor een bredere dekking van de hulp en draagkracht bij de lokale gemeenschap en lokale overheden.
- De onderhandelingen met de verschillende partners zit op dit moment in de laatste fase. De resterende overeenkomsten worden uiterlijk deze week (15-21/06) getekend.

ARUBA	CURACAO	SINT-MAARTEN
Rode Kruis (coördinerend/implementerend)	Rode Kruis (coördinerend/implementerend)	Rode Kruis (coördinerend/implementerend)
CeDe Aruba (coördinerend)	Voedselbank	SMDF (coördinerend)
FPNC Aruba	IOM en kleinschalige partners	K1 Britannia Foundation
Caritas	Stichting Help aan Curaçao	Freegan Food Foundation
Ajudo na Aruba	-	COME center
-	-	Captain D's

Groen: contract getekend / Oranje: contract in onderhandeling / vet gedrukt: coördinerende partner

2. Response

- De hulpverlening gefinancierd door BZK wordt op elk van de drie eilanden aangeboden via de volgende modaliteiten:
 1. **e-vouchers**: gezinnen ontvangen een elektronische voucher die hen toelaat zelf de etenswaren/hygiënemiddelen te kopen bij lokale supermarkten waarmee van te voren een overeenkomst is afgesloten. De e-voucher hoeft slechts 1 keer te worden verdeeld en wordt daarna iedere twee weken opgeladen.
 2. **voedsel/hygiëne-pakketten**: de gezinnen voor wie een e-voucher geen oplossing is (vb. minder mobiel) kunnen nog steeds beroep doen op een voedselpakket en/of hygiënepakket. Zij ontvangen op vaste tijdstippen een nieuwe pakket.^{1 2}
 3. **ready-to-eat (RTE) maaltijden**: de meest kwetsbaren die geen baat hebben bij een voedselpakket (vb. daklozen) ontvangen een klaargemaakte maaltijd.
- Op basis van de huidige ontwikkelingen is de volgende verdeling van de modaliteiten van toepassing in de drie eilanden. Verschillen in de verdeling worden onder meer beïnvloed door de economische context van de bevolking en de capaciteit van elke partnerorganisatie.

	ARUBA (5.000 HH)	CURACAO (10.000 HH)	SINT-MAARTEN (3.200 HH)
e-vouchers	35%	75%	52%
pakketten	55%	20%	38%
ready-to-eat maaltijden	10%	5%	10%

¹ Indicatieve inhoud voedselpakket: rijst, bloem, pasta, bloem, olie, suiker, tonijn, corned beef, worst, sardien, tomatenpasta, koffie, thee, melkpoeder, melk, cornflakes, pindakaas, jam, havervlokken, ingeblikte groenten, bonen, koek, kruiden, siroop

² Indicatieve inhoud hygiënepakket: toiletpapier, zeep, waspoeder, desinfecterende doekjes, allesreiniger, tandpasta, mondspoelmiddel

3. Kwetsbaarheid

- De bovenvermelde modaliteiten lopen parallel met elkaar en zijn afgestemd op de specifieke situatie van een huishouden. Daarvoor is er een nodenanalyse uitgevoerd binnen de doelgroep en heeft elke potentiële hulpbehoevende een registratieproces doorlopen.
- De beschikbare middelen per eiland worden prioritair toegekend aan de meest kwetsbare huishoudens incl. ongedocumenteerde migranten. De huishoudens zijn geselecteerd op basis van hun economische kwetsbaarheid die mede wordt bepaald door de onderstaande criteria:
 - o Het hebben van een kostwinner binnen het huishouden;
 - o Het ontvangen van bijstand via de overheid of andere organisaties;
 - o Gezinsleden met bijzondere noden.

4. Databescherming

- De distributie van de hulp gebeurt op basis van een gezamenlijke registratie van de hulpbehoevenden om overlap van begunstigten te voorkomen.
- De uitwisseling van persoonsgebonden data is aan bijzondere beschermende regels onderworpen en is afgedekt in de samenwerkingsovereenkomst met elke partner.
- Data van ongedocumenteerde migranten wordt in het kader van deze operatie niet gedeeld met overheidsinstanties ter bescherming van de betrokkenen zelf.

5. Prognose financiering

- De huidige financiering vanuit BZK laat op dit moment alleen toe om de meest kwetsbare huishoudens op de drie eilanden van een minimale basishoeveelheid voedsel en hygiëne middelen te voorzien tot uiterlijk de tweede helft van september 2020 (naar schatting 5 miljoen euro per maand aan directe kosten).
- Op basis van onze ervaring tot nu toe lijkt het aantal huishoudens dat op dit moment hulp aangeboden krijgt in ieder geval de allerhoogste voedselnoden op de eilanden te dekken. Echter, dit kan ook een te realistische inschatting zijn gezien de reële kans dat niet iedereen die hulp nodig heeft zich daadwerkelijk registreert (door trots of om andere redenen).
- Daarnaast zien wij de laatste week een stijging van het aantal mensen dat zich registreert voor hulp. Op basis van de huidige context op de eilanden is het onze verwachting dat deze stijging zal doorzetten. Dit zou kunnen betekenen dat er straks nog meer mensen voldoen aan de selectiecriteria die wordt toegepast in de hulpverlening. Het Rode Kruis kan hierover meer duidelijkheid verschaffen als het registratieproces op de eilanden is afgerond.
- Ondanks een zo efficiënte mogelijke inzet van de beschikbare financiële middelen, laat de huidige financiering Het Rode Kruis en de andere implementerende partners niet toe om:
 - o De selectiecriteria uit te breiden naar die huishoudens die ook kwetsbaar zijn maar op dit moment nog zelf overleven (bv. door eigen financiële reserves of omdat familie voor hen zorgt). Gezien de hoge werkloosheidscijfers en de langdurigheid van de crisis is de kans groot dat ook deze groep in de komende maanden als bijzonder kwetsbaar kan worden aangeduid.
 - o De hulpverlening uit te breiden naar het dekken van bijkomende basisbehoeften zoals essentiële medische kosten voor o.a. onverzekerden, schoolkosten, brandstof...
 - o De hulpoperatie langer te laten doorlopen dan uiterlijk mid september 2020. Gezien de hoge werkloosheid op de eilanden en het feit dat het toerisme nog lang last zal blijven houden van de huidige crisis, is het noodzakelijk om op korte termijn een langere termijn oplossing te vinden om noden na september 2020 te kunnen blijven adresseren.